

Spis treści

Rozdział 1. Jak zachowują się zwierzęta (i dlaczego tak, a nie inaczej)	1
Od polowania do etologii	2
4 pytania Tinbergena	8
Łącząc 4 pytania Tinbergena	12
Rozdział 2. Odbieranie bodźców i odpowiedź na nie	15
Nietoperze i ćmy	15
Bodźce sensoryczne	18
Obwody neuronalne	21
Hormony a zachowanie	26
Zmiany wywoływane przez pasożyty	30
Rozdział 3. Rozwój zachowań	33
Przepis na sukces	33
Natura i wychowanie	34
Imprinting	36
Geny a zachowanie	38
Ewolucja oraz kooptacja i regulacja genów	40
Wpływ społeczny na ekspresję genów w mózgu	42
Plastyczność fenotypowa i szlaki rozwojowe	44
Determinacja płci i zachowanie samców oraz samic ...	46
Wpływ między- i transpokoleniowy	47

Śpiew ptaków jako system modelowy	48
Zabawa	51
Rozdział 4. Uczenie się i kultura zwierząt	53
Wszystkie zwierzęta się uczą	53
Uczenie się umożliwia elastyczność odpowiedzi	
behawioralnych	54
Ukrywanie pożywienia na później	56
Uczące się pszczoły	58
Społeczne uczenie się i kultura	60
Posługiwanie się narzędziami	64
Co one myślą?	65
Rozdział 5. Sygnały służące przetrwaniu	69
Przekazywanie wiadomości	69
Uczciwe sygnały	72
Tańce pszczół	75
Głosy ostrzegawcze kotawców sawannowych	79
Komunikacja międzygatunkowa	82
Wykorzystywanie sygnałów – podsłuchiwanie	
i oszukiwanie	84
Rozdział 6. Zwycięskie strategie	87
Ekologia behawioralna	87
Opłaczalne „decyzje”	88
Konkurencja o zasoby	93
Opieka rodzicielska i systemy rozrodcze	94
Stosunki płci	97
Dobór płciowy	98
Konkurencja spermy i tajny wybór samicy	100
Konflikt płci	101
Wyjaśniając altruizm	102
Faworyzowanie krewnych	104
Wychowywanie kooperacyjne	105

Ewolucja eusocjalności	106
Ewolucyjny wysięg zbrojeń	108
Przyszłość ekologii behawioralnej	109
Rozdział 7. Mądrość tłumu	111
Samoorganizacja	111
Zbiorowe poruszanie się	112
Zbiorowe decyzje	114
Ścieżki mrówek	116
Gniazda termitów	118
Pszczoła demokracja	120
Dobór naturalny a zachowania zbiorowe	121
Zastosowania modeli samoorganizacji	122
Rozdział 8. Zastosowania nauk behawioralnych	124
Dotyczy to nas wszystkich	124
Jak złagodzić konflikty między ludźmi a zwierzętami ..	124
Zachowania zwierząt a ich ochrona	128
Globalne zmiany wywołane przez człowieka	129
Dobrostan zwierząt trzymany w niewoli	131
Rozumienie zwierząt towarzyszących	138
Jakie zwierzęta będziemy mogli obserwować w przyszłości?	139
Bibliografia	141
Literatura uzupełniająca	154
Nauka obywatelska	154
Czasopisma, nagrania wideo, podcasty, blogi	154
Książki	155
Źródła rycin	161
Skorowidz	165